

ŻYCIE GOSPODARCZE

Dwutygodnik poświęcony sprawom gospodarczym Polski Zachodniej

Organ Związku Fabrykantów T. z. w Poznaniu.

Redakcja i Administracja:
Rzeczpospolita 1, II — telefon 25-95.

Redaktor przyjmuje w dni powszednie
od godz. 11—1; Administracja od 9—3.

Poznań, dnia 15 grudnia 1927 r.

Prenumerata wynosi: w kraju z prze-
syłką rocznie 20 zł, półrocznie 10 zł,
kwartalnie 5 zł, zagranicą z przesyłką
rocznie 24 zł, półrocznie 12 zł, kwar-
talnie 6 zł. Numer pojedynczy 1 zł.

NR. 24

Wydawca: Związek Fabrykantów T. z. w Poznaniu

ROK 6

Rabaty najwyższe Ceny koncernowe Kredyty dogodne

WĘGIEL - KOKS HUTNICZY - BRYKIETY

tylko z kopalń głębokich krajowych i zagranicznych

Zachodnio-Polski Syndykat Węglowy T. z o. p.

Telefon 23-77, 37-77

Poznań, Plac Wolności 10.

Adres telegr.: „Zapol”

Własny gmach handlowy

Własne składnice kolejowe Poznań, ul. Przemysłowa II. brama.

„AKWAWIT” SP. AKC.

Rektyfikacja Okowity i Fabryka Chemiczna

4 Rektyfikacje spirytusu

2 Fabryki płatków ziemniaczanych

4 Składnice spirytusu

Fabryka płatków mielonych

Fabryka wódek i likierów

Najprzedniejsze wódki stołowe — Nalewki owo-
cove i likiery

Specjalność:

Żytniak Wielkopolski — Boonekamp — Cherry
Brandy — Curaçao Blanc — Curaçao Orange —
Orange — Kryształ Wiśniowy — Peppermint

Fabryka chemiczna

Eter siarkowy — Eter octowy — Eter mrówkowy
Lakiery (werniksy) — Collodium do celów prze-
mysłowych, leczniczych, fotografii, grafiki etc. —
Alkohol amyłowy — Alkohol izobutyłowy — Octan
amyłowy — Rozpuszczalniki — Ług sodowy 38 40 Be
Kwas solny wolny od arsenu i kwasu siarkowego
Chloroform — Jedno-chlorobenzol — Para-dwu-
chlorobenzol

Zarząd Centralny:

POZNAN, ul. Cieszkowskiego 5. Adres telegr. „Akwawit-Poznań”

Składnica Górnośląska w Lublincu

Generalny Reprezentant:

H. Zalewski, Warszawa Świętokrzyska 16 m. 7.

O racjonalność polityki drzewnej.

Sytuacja, jaka się obecnie utworzyła w naszej gospodarce drzewnej, spowodowana polityką Dyrekcji Lasów Państwowych, opierających się na dążeniach do wykorzystania koniunktury, oraz forsowanym przez Władze Państwa za wszelką cenę eksportem drzewa w celu podtrzymania aktywnego bilansu handlowego, budzić poczyną poważne obawy przede wszystkim w pośród przemysłowców drzewnych następnie zaś w pośród tych sfer społecznych i gospodarczych, które sprzeciwiają się rabunkowej gospodarce drzewnej, uważając za konieczne potrzebne w celach asekuracji na przyszłość, utrzymanie naszego drzewostanu na odpowiedniej wyżyźnie, tak pod względem ilościowym jak i jakościowym.

Ażeby nie operować ogólnikami zwracamy uwagę na wyliczenia naszego przyrostu rocznego drzewa, który wynosi według obliczeń fachowców ca. 21 milionów metrów sześciennych według obecnych obliczeń z przypuszczeniem, że przy rozbudowie odpowiedniej komunikacji szczególnie w terenach górskich, oraz przy ulepszeniu gospodarki leśnej, przyrost ten podnieść się może do ca. 22% milionów metrów sześciennych.

Natomiast dopuszczalny wyręb roczny uzasadniony gospodarczo, nie powinien przekroczyć 17 milionów metrów sześciennych, uwzględniając rabunkową gospodarkę w czasach okupacji, następnie daniny leśnej itp. Z tego należy przyjąć połowę tylko na drzewo użytkowe, z czego w roku 1925 eksport zabrał 6 milionów, spożycie wewnętrzne licząc 0,17 metrów sześciennych na osobę, wyniosło 5 milionów i 1/2 metrów sześciennych, czyli całość dokonanego wyrębu w samym drzewie użytkowym wyniosła 11 1/2 miliona, w czym przekroczono o 3 miliony wyręb drzewa użytkowego, uszczuplając o tę podwyżkę kapitał drzewny, to jest eksploatując drzewostany jeszcze nie dojrzałe do wyrębu.

Sytuacja ta pogarsza się tem więcej, gdy się uwzględni, że w roku 1926 wywieziono ca. 11 milionów metrów sześciennych a w roku 1927 cyfra ta dosięgać ma 13 milionów metrów sześciennych.

Z tej powyższej ilustracji łatwo wnioskować można, że gospodarka obecna godzi w interesy gospodarcze państwa i stawia je na przyszłość w sytuacji, w której może nastąpić brak drzewa.

Zwrócić bowiem należy uwagę, że obecna konsumpcja drzewa użytkowego wynosząca 0,17 metra sześciennego na osobę jest wyjątkowo niska spowodowana ogólnem zubożeniem społeczeństwa oraz niedorozwojem ruchu budowlanego.

Sądzić więc należy, że o ile w normalnych warunkach to jest przed wojną konsumpcja tego drzewa wynosiła 0,25 metra sześciennego na osobę, to w niedalekiej przyszłości przy nieuniknionem bardzo silnym ruchu budowlanym, konsumpcja ta dojść musi minimum do 0,40 metra sześciennego na osobę, gdy się uwzględni, że z powodu zwiększenia się potrzeb i poziomu tychże u ludności, ze wzrostem jej zamożności, nastąpi kolosalne zapotrzebowanie na meble.

Zwrócić przytem należy uwagę, że konsumpcja drzewa w Niemczech wynosi 0,60 a we Francji 0,35 metra sześciennego na osobę.

Przy przyjęciu więc zwiększenia konsumpcji wśród naszej ludności drzewa użytkowego, konsumpcja tego drzewa na rynku własnym wynosiłaby około 12 milionów metrów sześciennych, co przekraczałoby przy normalnej gospodarce leśnej zdolność produkcyjną naszego państwa.

Na skutek więc mniej więcej podobnego obrazu, który przedstawia się może w najbliższej przyszłości, nasuwa się jasny wniosek, dowodzący ograniczenia wywozu przede wszystkim drzewa surowego, które stanowi gros eksportu obecnego.

To co omawiamy wyżej to są wszystko względy natury ogólnogospodarczej, jednakże poza tymi argumentami istnieją jeszcze inne, które również należy wziąć pod uwagę a mianowicie względ na nasz przemysł drzewny.

Nasz przemysł drzewny, pracujący na 2 tysiące tartakach i zatrudniający stale 50 tys. ludzi, mający zdolność przerobu do 8 milionów metrów sześciennych, z czego w Wielkopolsce samej wynoszą ca. 130 tartaków możliwego przerobu ca. 1 milion metrów sześciennych, przerasta obecnie zapotrzebowanie i pracuje najwyżej w połowie swoich zdolności produkcyjnej, ze względu na obecną politykę leśną oraz drzewną prowadzoną przez władze.

Tartaki krajowe nie korzystają obecnie z żadnych ulg i przywilejów, narażone są na niemożność otrzymania odpowiedniego drzewa, z powodu niezdolności prowadzenia konkurencji z firmami zagranicznymi ze względu na to, że są słabo uposażone w kapitały oraz ze względu na to, że obecne ceny na drzewo surowe są zbyt wygórowane, a także i z tej przyczyny, że popyt na drzewo tarte jest minimalny z powodu umożliwienia bez żadnych ograniczeń wywozu drzewa surowego najlepszej jakości do Niemiec, gdzie dla przecierania tegoż powstał świeżo w ołbrzymim zakroju przemysł tartaczny.

Gdy się przytem zważy, że sytuacja dla drzewa tartego na rynku międzynarodowym jest trudna i stosunek cen drzewa surowego do tartego wynosi u nas 1—2, gdy w innych państwach dochodzi ten stosunek 1—5 (Szkocja, Finlandja), to wówczas zrozumieć można sytuację całego przemysłu drzewnego u nas, który pod każdym względem jest upośledzony, mając bowiem ograniczone rynki zbytu dla swej produkcji i minimalne ceny rynkowe jest fatalnie traktowany przez państwowe lasy przy zaopatrywaniu się w surowiec oraz wysokie ceny surowca, którego podaż jest w kraju bardzo słaba.

Na skutek więc powyższych danych, należy dążyć wszelkimi siłami w interesie gospodarczym naszego państwa oraz słusznym postulatów przemysłu drzewnego do:

1. wprowadzenia ograniczenia wywozu drzewa surowego z granic kraju i to możliwie jak najdalej idących ograniczeń z tem, że zostanie wprowadzony zakaz wywozu z Wielkopolski drzewa surowego;
2. zabezpieczenia pierwszeństwa przy dostawie drzewa z lasów państwowych krajowemu przemysłowi drzewnemu;
3. przewidowanie cen drzewa dostarczonego przemysłowi drzewnemu i zabezpieczenie tegoż przemysłu przed gwałtownymi a znacznymi podwyżkami cen na surowiec co miało miejsce dwukrotnie w roku bieżącym;
4. poczynienie odpowiednich ulg dla przemysłu drzewnego w celu ułatwienia eksportu drzewa tartego, mebli i innych przetworów drzewnych, będących końcowym produktem najbardziej uszlachetnionym.

Odezwa Związku Obrony Kresów Zachodnich.

Związek Obrony Kresów Zachodnich (Warszawa, Nowy Świat 21) zwrócił się do nas z pismem, w którym m. i. pisze, co następuje:

„Wybitna pomoc, jaką okazuje całe społeczeństwo niemieckie bez różnicy przekonań rodakom swoim w Polsce oraz wyteżona akcja tegoż społeczeństwa, zdążająca nie tylko do utrwalenia już istniejących w Polsce placówek niemieckich, ale i do rozszerzenia ich wpływów i stanu posiadania — a przez to zniemczenia zachodnich połaci naszego kraju — wymaga od nas w równej mierze mocnej i wyteżonej kontrakcji, energicznej obrony naszych

kresów zachodnich i wydatnego podtrzymywania ludności polskiej w Niemczech w jej zmaganiu się z wrogiem, otaczającym ją żywiołem niemieckim.

Jedną z takich licznych prac, jakie podjął w tym kierunku, bardzo intensywnie pracujący, Związek Obrony Kresów Zachodnich, jest obecnie, powstała z jego inicjatywy, akcja na rzecz zbiórki na podarki gwiazdkowe dla dzieci polskich na kresach i w Niemczech.

Akcja ta nie wymaga szczególnych objaśnień. Zrozumiałem jest, że każdy podarunek przesłany dziecku polskiemu za kordom, mówi nietylko jemu ale i jego rodzicom o tem, że Naród Polski o swych rodakach pamięta w każdej chwili, że przychodzi im z pomocą, a w tradycyjny dzień Wigilijny łączy się z nimi całym sercem.

Nie chodzi tu o zadowolenie dziecka czy nawet jego rodziców, ale właśnie o podkreślenie tej spójności, jaką zachowywać winniśmy między sobą, nie poprzestając jedynie na słownych zapewnieniach.

Ludność polska w Niemczech naogół niezamożna, robotnicza i włościańska, ten odruch nasz ku niej, ten zwrot nasz ku dzieciom odczuje doskonale.

Dlatego wzywamy niniejszym wszystkich naszych członków do rozwinięcia energicznej, szybkiej akcji na rzecz Zbiórki Gwiazdkowej. Wzywamy w tem zrozumieniu, że wszyscy odczuwają konieczność jej i ważność. Polski przemysł i handel z konieczności, jako taki, musi w tej akcji obywatelskiej, narodowej, ze wszechmiar patriotycznej przodować i być dla każdego przykładem.

Zbierać należy wszystko, co tylko na podarunek dla dzieci przydać się może: przybory szkolne, ubranka, obuwie, materiały na sukienki i bieliznę, bielizna gotowa, wszelkiego rodzaju zabawki, książki itd.

Gotówkę prosimy przysłać wprost do Związku Obrony Kresów Zachodnich Warszawa, Nowy Świat 21, zaś dary w naturze do biura „Atlanta“ Warszawa, Al. Jerozolimska 45 na imię przew. zbiórki p. inż. M. Pietruszki.

Z powodu zrozumiałej konieczności wysłania podarków zawczasu na tereny ich przeznaczenia, prosimy ofiary nadsyłać jaknajwcześniej.

Podkreślając raz jeszcze całą ważność i konieczność zrozumienia i odczucia przez wszystkich członków Związku Fabrykantów powyższej akcji, wyrażamy niepłonną nadzieję, że nie będzie ani jednego domu polskiego w granicach dzisiejszych Niemiec, w którymby w tradycyjny Wigilijny dzień z wdzięcznością i cziłą nie mówiono o Polsce.“

Okólnik Związku Fabrykantów.

O ilustrację warunków pracy.

Warszawski Oddział Korespondencyjny Międzynarodowego Biura Pracy zawiadomił nas, że M. B. Pr. zestawia serię diapozytywów (Przezroczy), odzwierciedlających warunki pracy różnych kategorii robotników w poszczególnych państwach.

Sądzymy, że ze względu na możliwość pewnej propagandy gospodarczej byłoby pożądanem, aby w serii tej znalazły się również przezrocza polskie. Międzynarodowe Biuro Pracy prosi o nadsyłanie fotografii, przedstawiających robotników na załączonej kartce winna być wymieniona firma, miejscowość, rodzaj wytwórczości, ilość zatrudnionych robotników, dział produkcji, którego dana fotografia dotyczy, kategoria robotników, wysokość płac danej kategorii i t. p.

O ileby WPanowie uważali za wskazane tego rodzaju zdjęcia, nadające się do międzynarodowej publikacji zaofiarować Międzynarodowemu B. Pracy, uprzejmie prosimy o przesłanie do naszego Związku odbitek fotograficznych, dotyczących zakładów pracy.

Kredyty długoterminowe dla przemysłu. Bank Gospodarstwa Krajowego udziela na nieruchomości

przemysłowe pożyczki 7 i pół proc. w obligacjach bankowych pod następującymi warunkami:

1. nie mogą służyć jako zabezpieczenie kopalnie i kamieniołomy,

2. udziela się pożyczek długoterminowych przedsiębiorstwom większym t. j. takim, które wedle normy szacunkowej w banku, mogłyby korzystać z pożyczek w wysokości przynajmniej 100 000 złotych, przy czem kwotę tę należy uważać tylko jako miarę wytrzymałości kredytowej przedsiębiorstwa, zasadniczo zaś przedsiębiorstwa takie mogą korzystać również i z mniejszego kredytu. Nadmienia się, że w myśl statutu Banku Gospodarstwa Krajowego pożyczka przemysłowa nie może przekraczać ustalonej przez rzeczoznawców 50 proc. wartości gruntów, 40 proc. wartości budynków i jednej trzeciej wartości maszyn, połączonych trwale z nieruchomością, a potrzebnych do prowadzenia przemysłu.

3. bank rozróżnia przy udzielaniu kredytu poszczególne rodzaje produkcji, popierając na pierwszym miejscu przemysł metalurgiczny, następnie chemiczny, później zakłady użyteczności publicznej, gazownie, elektrownie etc.), wreszcie inne indywidualnie traktowane rodzaje przemysłu z uwzględnieniem w szczególności przemysłu przetworów rolnych z tem, że w pierwszym rzędzie udzielane będą pożyczki każdemu z tych rodzajów przemysłu tym zakładom przemysłowym, które bezpośrednio związane są z obroną Państwa, bądź też wprowadzają eksport nowy, do tej pory nieeksportowanych wytworów przemysłowych.

4. Pożyczki udzielane być mogą:

na lat 13 przy spłacie półrocznej na proc. i amortyzację	60/0
„ „ 11 „ „ „ „ „ „ „ „	6,75/0
„ „ 8 1/2 „ „ „ „ „ „ „ „	80/0
„ „ 7 1/2 „ „ „ „ „ „ „ „	90/0

Ponadto przy każdej racie amortyzacyjnej pobiera Bank dodatek administracyjny w wysokości pół proc. od reszty kapitału.

5. Bank wypłaca pożyczki przemysłowe w 7 proc. obligacjach bankowych Banku Gospodarstwa Krajowego.

6. Podania należy kierować przez nasz Związek do Zarządu Centralnego Banku Gospodarstwa Krajowego w Warszawie, przy dołączeniu (dla przedwstępnego rozpatrzenia podania):

a) bilansu zamknięcia za ostatni rok administracyjny, oraz rachunek zysków i strat,

b) bilansu surowego za ostatni miesiąc,

c) urzędowego oszacowania przedsiębiorstwa, lub ewent. w braku takiego podanie przynajmniej wedle własnej oceny wartości osobno gruntów, budynków i maszyn ofiarowanych pod zabezpieczenie pożyczki.

Związek Obrony Przemysłu Polskiego w Poznaniu prosi o zwrócenie uwagi na konieczność zwalczania napływu zbędnych wyrobów zagranicznych, a temsamem popierania przemysłu krajowego, dalej o poparcie działalności Związku skromną roczną składką. Równocześnie komunikuje Związek ten, że przez 78 czasopism, stojących do jego dyspozycji jest w możności zapropagować dążności członków, a wszystkie poszczególne wyroby skutecznie i bezpłatnie zareklamować w odpowiednio zredagowanych artykułach.

Palestyńsko-Polska Agencja Handlowa w Tel-Aviv pośredniczy w imporcie wytwórczości polskiej do Palestyny i krajów Bliskiego Wschodu. Celem ułatwienia wprowadzenia polskiego produktu i ułatwienia producentom polskim nawiązania bezpośredniego kontaktu handlowego, zapoznania się z produkcją i rynkiem zbytu, Agencja postanowiła urządzić zarazem stałą wystawę towarów tych firm, które Agencji swoje zastępstwo dla wymienionych krajów powierzą.

Kwestjonariusze Głównego Urzędu Statystycznego. Główny Urząd Statystyczny w związku z roze-

słaniem kwestjonariuszów statystyki przemysłowej do poszczególnych zakładów, prosi o zwrócenie uwagi, iż zbierane dane statystyczne będą wykorzystane li tylko dla celów naukowych i że udzielone w odpowiedziach poszczególnych zakładów informacje będą bezwzględnie zachowane w tajemnicy.

Pozatem Główny Urząd Statystyczny prosi o nadysłanie mu wszelkich uwag co do zmian, jakie należałoby wprowadzić w kwestjonariuszach dla lat następnych.

Komunikujemy powyższe w tym celu, żeby WPańowie zechcieli zwrócić uwagę na istotne cele rozpoczętej statystyki przemysłowej i na pożytek ewent. poprawek i zmian w rozesłanych kwestjonariuszach. Spostrzeżenia co do pożądaných zmian w kwestjonariuszach zechcą WPańowie przysłać na nasze ręce.

W sprawie żywienia akcji budowlanej. W związku z podaną już w tym okólniku akcją Ministerstwa Robót Publicznych w sprawie wzmoczenia akcji budowlanej dla zapobieżenia klęsce mieszkaniowej i bezrobociu, dowiadujemy się, że Minister Robót Publicznych chce sforsować swój projekt na Radzie Ministrów z pominięciem Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów, na którym spodziewa się napotkać na opozycję. Prawdopodobnie jednak sprawa przyjdzie na Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów, a wnioski Ministerstwa Robót Publicznych ulegną modyfikacji.

O zastawie rejestrowym. Projekt rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o zastawie rejestrowym znajduje się już w Prezydium Rady Ministrów i został przekazany Komisji Opiniodawczej do zaopiniowania.

Sprawa pożyczek długoterminowych w Towarzystwie Kredytowym Przemysłu Polskiego. Z inicjatywy Zrzeszenia Związków Przemysłowych Zachodnie i Południowej Polski poruszoną została sprawa trudności w uzyskaniu pożyczek w Towarzystwie Kredytowym Przemysłu Polskiego. Zastępca dyrektora Departamentu Obrotu Pieniężnego w Ministerstwie Skarbu p. Wojtkiewicz wskazał na to, że trudności wypływają z tego powodu, że Towarzystwo Kredytowe nie chce przyjąć ofiarowanego przez grupę Kłopotocka kredytu w wysokości 5 000 000 dolarów po kursie 89, targując się o kurs wyższy. Grupa Kłopotocka oświadczyła, że może tylko koncedować kurs 89 proc. i że ma w tym względzie poparcie Rządu.

Wycofanie biletów zdawkowych 2-złotowych. W dniu 28 listopada rb. zostało przez Pana Ministra Skarbu podpisane rozporządzenie w sprawie wycofania z obiegu biletów zdawkowych wartości 2 złotych. Rozporządzenie to ustala, że bilety zdawkowe, emitowane w 1925 r., tracą moc prawnego środka płatniczego z dniem 31 marca 1928 r. Po tym terminie do dnia 31 marca 1930 r. bilety te będą wymieniane na monety oraz bilety Banku Polskiego w Centralnej Kasie Państwowej, kasach skarbowych oraz oddziału Banku Polskiego. Po dniu 1 kwietnia 1930 r. zostaje wszelki obowiązek wymiany tych biletów.

Jak wynika z powyższego, obiegające zresztą w niewielkiej ilości bilety zdawkowe wartości 2 złotych (na dzień 20 lutego rb. obieg ich wynosił około 13 milj. złotych) będą całkowicie zastąpione bilonem, względnie biletami Banku Polskiego. Zarządzenie wycofania 2-złotowych biletów jest wynikiem postanowień planu stabilizacyjnego, który przewiduje całkowite wycofanie biletów państwowych i zastąpienie ich w połowie biletami Banku Polskiego, w połowie zaś bilonem.

Po wycofaniu biletów zdawkowych wartości 2 złotych w obiegu pozostaną bilety 5-złotowe, które będą również stopniowo wycyfowane z obiegu.

SPRAWY USTAWOWE, PODATKOWE, CELNE ITP.

Zakaz zawierania umów lawinowych. W nr. 101 Dz. Ustaw ukazało się rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27. 10. 1927 r. w powyższej sprawie treści następującej:

Na zasadzie art. 8 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. R. P. nr. 96 poz. 559) zarządza się, co następuje:

§ 1. Zakazuje się zawierania umów, przez które jeden z kontrahentów za cenę bezwarunkowo należną zobowiązuje się do dostarczenia towaru lub spełnienia świadczeń pod warunkiem, że drugi kontrahent pozyska dla pierwszego kontrahenta do pewnego czasu na tych samych warunkach pewną liczbę odbiorców (umowa lawinowa).

§ 2. Winny skłonienia do zawarcia umowy, zakazanej w myśl § 1, ulega karze, przewidzianej w art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.

§ 3. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Przemysłu i Handlu oraz Sprawiedliwości.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.

Warunkowa odprawa celna modeli fabrycznych. Ministerstwo Skarbu upoważniło Dyрекcję Cel do udzielania pozwoleń na wprowadzenie do kraju bez cła, jak również na wywóz zagranicę modeli fabrycznych do wyrobu odlewów części maszyn itp. Stosowaną tu będzie procedura odprawy warunkowej, t. j. importerzy składać będą zabezpieczenia cła, które będzie zwracane z chwilą powrotu modelu zagranicę, przyczem odpada obowiązek przedkładania pozwoleń przywozu. W wypadku wywozu modeli, pozwolenie upoważniać będzie do powrotnego ich wprowadzenia bez cła.

Termin powrotnego wywozu zagranicę, względnie przywozu do kraju odprawianych warunkowo modeli nie może przekraczać sześciu miesięcy. Pozwolenia udzielane będą jedynie poważnym i godnym zaufania fabrykom krajowym.

Doliczanie do zysków bilansowych uposażeń osób, biorących czynny udział w kierownictwie przedsiębiorstw, posiadających osobowość prawną. Wobec rozbieżnego traktowania przez władze wymiarowe sprawy zaliczania osób, biorących czynny udział w prowadzeniu przedsiębiorstw, posiadających osobowość prawną (sp. akc., sp. z ogr. odp., spółdzielnie itd.), do kategorii, wymienionych w ustępie trzecim art. 21 ustawy o państwowym podatku dochodowym (Dz. Ust. R. P. Nr. 58/1925, poz. 411), ministerstwo skarbu okólnikiem z dnia 8. 10. rb. L. Dz. V. 116/2 wyjaśniło co następuje:

W ustępie trzecim art. 21 ustawy wymienione są dwie grupy osób, których nadwyżka uposażeń (pensji i wszelk. rodzaju wynagrodzenia) podlega doliczeniu do zysków bilansowych, a mianowicie:

1. osoby, biorące czynny udział w zarządzie przedsiębiorstwa i zarazem wchodzące do składu zarządów, rad nadzorczych, komitetów dyskontowych i komisji rewizyjnych w charakterze członków lub ich zastępców, oraz

2. osoby upoważnione do samodzielnego prowadzenia całego przedsiębiorstwa.

O ile więc chodzi o drugą grupę osób, to fakt posiadania lub nieposiadania przez współpracownika danego przedsiębiorstwa akcji lub udziałów tegoż (sp. akc., z ogr. odp., itd.) nie ma istotnego znaczenia. O zaliczaniu współpracownika do tej grupy osób decydują wyłącznie obowiązujące przepisy prawne i warunki umowne, które normują jego stosunek do danego przedsiębiorstwa.

Powołany w wymienionym okólniku ustęp trzeci art. 21 ustawy o podatku dochodowym brzmi, jak następuje:

Za zyski bilansowe uważa się kwoty pensyj i wszelkiego rodzaju wynagrodzenia osób, biorących udział w zarządzie przedsiębiorstwa i zarazem wchodzących do składu zarządu, rad nadzorczych, komitetów dyskontowych i komisji rewizyjnych w charakterze członków lub ich zastępców, oraz osób, upoważnionych do samodzielnego prowadzenia

całego przedsiębiorstwa, które przekraczają sumarycznie 10 proc. od kapitału zakładowego, a przy kapitale zakładowym do 500 000 zł — 15 proc. od kapitału zakładowego. Przy kapitale zakładowym od 500 000 zł do 750 000 zł dopuszczalne jest potrącenie z tego tytułu do kwoty 75 000 złotych.

Państwowa Rada Spirytusowa, która obradowała ostatnio, powzięła następujące uchwały niezmiernie ważne dla rozwoju przemysłu gorzelniczego i P. M. Sp.

Rozpatrzyła przedłożony jej projekt kalkulacji monopolowej ceny nabycia spirytusu z kampanji 1927/28 roku. W myśl uchwały Państw. Rady Spirytusowej cena monopolowa nabycia spirytusu wynosić winna przeciętnie 93,60 zł za hektolitr 100°, nie licząc oprocentowania kapitału zakładowego gorzelni, o które P. R. S. zaopiniowała zwiększyć powyższą cenę nabycia, podobnie, jak to miało miejsce w ubiegłej kampanji. Ustalona wysokość ceny monopolowej nabycia spirytusu nie dosięga jeszcze poziomu cen zagranicznych (Niemcy 129,74 zł, Węgry 134,51

zł, Czechosłowacja 132,00 zł, Gdańsk 127,21 zł i Francja 104,04 zł, ostatnia tylko na carburant national).

Rozpatrzyła preliminarz budżetowy Państw. Mon. Spir., przewidujący czysty dochód dla skarbu państwa w czasie od 1 kwietnia 1928 r. do 31 marca 1929 r. W sumie 360 000 000 zł czyli po 30 000 000 zł miesięcznie. Dochód ten przy osiąganym obecnie zbycie jest bardzo prawdopodobny, a nawet może się dość znacznie powiększyć.

Zapotrzebowanie Państw. Monopoli Spirytusowego na spirytus w kampanji 1928/29 r. określono podobnie jak i w poprzedniej kampanji, na 600 000 hektolitrów 100° alkoholu, z których 570 000 hektolitrów przypada na gorzelnie rolnicze, a 30 000 hektolitrów na gorzelnie przemysłowe. Państwowa Rada Spirytusowa — po zaznajomieniu się ze statystyką obrotu spirytusem dla celów technicznych — stwierdza, iż P. M. S. uzyskuje z tego obrotu 7 do 8 milionów złotych — wbrew intencjom ustawodawcy i racji gospodarczej. Dlatego też Państw. Rada Spirytusowa opowiedziała się za odrębnem kalkulowa-

Wyroby firm krajowych, godnych polecenia:

Ceny ogłoszeń w dziale niniejszym wynoszą 25,— zł za 1 wiersz na rok 1927.

Aparaty i artykuły elektrotechniczne

W. Zgola w Poznaniu, ul. Grottera 4, tel. 62-93.

Armatura

Władysław Jezierski, w Poznaniu, ul. Stowackiego 38. Przedstawiciel „SAM” Sp. Akc. Münstermann w Katowicach.

Barwniki nietrujące

Domagalski i Ska., Poznań, św. Marcin 34 i Garncarska 8.

Bielizna

Jan Ebertowski w Poznaniu, ul. Wroniecka 6/8 tel 2160-2825.

W. Rakowski w Poznaniu, ulica Poczтовая 1.

Czekolada

Goplana Tow. Akc. w Poznaniu, ul. św. Wawrzyńca 28.

Dezynfekcyjne środki, lyzol, kreolina

Wielkopolska Wytwórnia Chemiczna „BLASK”, Sp. Akc. Poznań, Al. Marcinkowskiego 5.

Dębina stolarska, dębowe dytki

B. Bystrzycki T. A. Orzechowo.

Druki

F. K. Ziolkowski i Ska w Poznaniu, Górna Wilda 122.

Drukarnia Polska, T. A. w Poznaniu, ul. św. Marcin 70.

Drzewo

Poznańska Spółka Drzewna T. A. w Poznaniu, św. Marcin 52/53.

Fabryka krawatów, szelek, rękawiczek i chusteczek

Hałas i Kajetaniak w Poznaniu, ulica Wielka 10.

Fabryka Farb

Wielkopolska Fabryka Farb w Poznaniu, plac Wolności 17.

Gazety

Kurjer Poznański, św. Marcin 70. Orędownik Wielkopolski, ulica św. Marcin 70.

Getry (kamasze filcowe)

Poznańska Fabryka Getrów Właśc. Stefan Kałamajski, Poznań, Plac Wolności 6, Telefon nr. 2135—3300.

Instalacje

W. i St. Hedinger w Poznaniu, ul. św. Marcin 26.

Konfekcja męska

Lewandowski i Ska w Poznaniu ul. Wielka 11. F. Lisiecki, Poznań, Stary Rynek 10.

Lakiery i pokosty

Wielkopolska Wytwórnia Chemiczna „BLASK”, Sp. Akc. Poznań, Al. Marcinkowskiego 5.

Litograficzne druki

F. K. Ziolkowski i Ska w Poznaniu, Górna Wilda 122

Maszyny rolnicze

H. Cegielski Tow. Akc. w Poznaniu, Górna Wilda 142. Grześkowiak, Gostyń, tel. 108.

Mydła

J. i St. Stempniewicz w Poznaniu, ul. Głogowska 55.

Wielkopolska Wytwórnia Chemiczna „BLASK”, Sp. Akc., Poznań, Al. Marcinkowskiego 5.

H. Zak, w Poznaniu, ulica Bukowska 37.

Mydło szare (miękkie)

Wielkopolska Wytwórnia Chemiczna „BLASK”, Sp. Akc. Poznań, Al. Marcinkowskiego 5.

Oleje eterycz. i esencje

Domagalski i Ska. w Poznaniu, św. Marcin 34

Opakowania i kartonaże

F. K. Ziolkowski i Ska, Poznań, Górna Wilda 122.

Perfumy

J. i St. Stempniewicz w Poznaniu, ul. Głogowska 55.

Henryk Zak w Poznaniu, Bukowska 37.

Piwo

Browar Huggera w Poznaniu, ulica Półwiejska 25.

Samochody

Brzeskiauto Tow. Akc. w Poznaniu, ul. Dąbrowskiego 29.

Siatki druciane

A. Zwierzchowski i Ska, Fabryka lin konopnych, stalowych oraz siatek i wyrobów druczanych w Poznaniu i Czerwonaku, biura ul. Podgórna 10a tel. 4007.

Siatki żarowe

Żar Tow. Akc. w Nowym Tomyślu

Srubby mosiężno-toczone

W. Zgola w Poznaniu, ul. Grottera 4, tel. 62-93.

Sukna

Poznańska Fabryka Sukna w Poznaniu, Naramowice.

Sztuczny nawóz

Wielkopolska Wytwórnia Chemiczna „BLASK”, Sp. Akc. Poznań, Al. Marcinkowskiego 5.

Tokarki precyzyjne

szybkotnące 180/280 x 1000, 1500 i 2000 mm.

Tow. Akc. „Wiepofana” Poznań, Dąbrowskiego 81.

Transport towarów

C. Hartwig, Sp. Akc. w Poznaniu, ul. Towarowa 20.

Wagony i Parowozy

H. Cegielski Tow. Akc. w Poznaniu, Górna Wilda 142.

Wódki

Hartwig Kantorowicz, Tow. Akc. w Poznaniu, Grochowe Łąki 6. „Akwawit”, Tow. Akc. w Poznaniu, ulica Cieszkowskiego 5.

Zakłady Stolarskie

Zjednoczone Zakłady Stolarskie, Witajewski i Wojciechowski w Poznaniu, ul. Wybickiego 13-14

Wielkopolska Fabryka Wyrobów Papierowych Kazimierz Świerkowski

Centrala i zakłady fabr. Pleszew Wlkp. — Telefon 55

Poznań Oddziały handlowe: Bydgoszcz

W. Garbary 49 Tel. 30-64 ul. Jagiellońska 29 Tel. 14-89

Największa w kraju mechan. wytwórnia torebek i opakowań

niem zysku z obrotów spirytusem konsumcyjnym, oddzielnie od dochodów z obrotu spirytusem technicznym.

Z Sekcji Przemysłu Konfekcyjnego. Sekcja Przemysłu Konfekcyjnego uchwaliła wspólnie wystawić na Powszechnej Wystawie Krajowej w Poznaniu. W tym celu rozpoczęto prace przygotowawcze.

Okólnik. Dnia 6 grudnia odbyło się w Banku Gospodarstwa Krajowego w Warszawie posiedzenie w sprawie kredytów dla cegieł, w których wziął również udział prezes Sekcji Przemysłu Ceramicznego Związku Fabrykantów, p. St. Mieczkowski.

W omawianej na tem posiedzeniu sprawie Bank Gospodarstwa Krajowego powiadomił zebranych, iż może udzielić kredytu tylko krótkoterminowego na uruchomienie cegieł, mały remont pod gwarancją hipoteczną lub wekslową na 6-miesięcy z możliwą

prolongatą na dalsze 6 względnie 12 miesięcy, przy tem Bank zastrzega sobie regulowanie cen.

Prezes Mieczkowski wystąpił zasadniczo przeciwko świadomemu pomniejszeniu przez władze w publikacjach produkcji cegły co przyczynia się do zwyższenia cen, oraz przeciwko zgłoszonej propozycji budowy nowych cegieł przez Bank Rolny, zaznaczając, że daleko mniej kontować będzie Rząd przyścisze z pomocą kredytową cegielniom obecnym w celach powiększenia produkcji.

Nowa ustawa o ubezpieczeniu pracowników umysłowych wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1928. Jest ustawą obowiązującą na ziemiach całej Rzeczypospolitej. Ustawa ta znosi obowiązującą dotychczas ustawę niemiecką w Zachodniej Polsce o ubezpieczeniu urzędników prywatnych z dn. 20 grudnia 1911 r.

Prawdziwie tylko z powyższem
nie za-trzeżonym znakiem ochronnym

F. Lisiecki Poznań, STARY RYNEK

Największa fabryka wykwintnej odzieży męskiej i dla chłopców

Oddział w Łodzi, ul. Piotrkowska 111

Gotowa odzież moja zastępuje zupełnie odzież miarową

Wykonanie **modne i trwałe** przy zużyciu jaknajlepszych dodatków

H. Cegielski, Tow. Akc. Poznań

wyrabia

jako jedyna wytwórnia w Polsce
i poleca do natychmiastowej dostawy

== Lokomobile i Młocarnie Parowe ==
Elewatory do słomy i Bukowniki do koniczyzny

Przedstawicielstwo na Poznańskie:

Związkowa Centrala Maszyn Tow. Akc. Poznań, ulica Fr. Ratajczaka 16.

Przedstawicielstwo na Kujawy i Pomorze:

Inowrocławska Fabryka Maszyn Tow. Akc. Inowrocław, ul. św. Ducha 29.

Przedstawicielstwo na b. Królestwo i Kresy Wschodnie:

Towarzystwo Przemysłowo-Handlowe „Ardora” Warszawa, ul. Bracka 16.

Przedstawicielstwo na Małopolskę:

Henryk Małecki, Lwów, ulica Sapiehy nr. 34.

Hurtownia Win i spirytualji

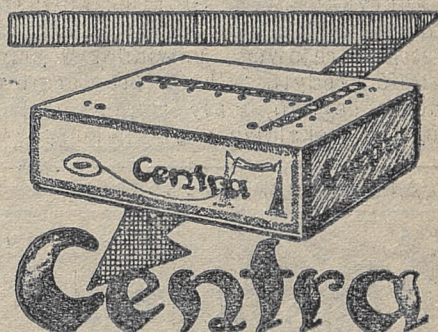
A. Glabisz

Poznań

Stary Rynek nr. 50
(pod daszkiem)

Telefon 34-00.

Wszelkie radioaparaty
są najpewniejsze w działaniu o ile
posiadają baterje anodowe gwarantu-
jonej jakości

W. Tomaszewski i S-ka
Poznań, ulica Wenecjańska 6.

Związkowa Centrala Maszyn

Tow. Akc.

Ul. Ratajczaka 16

POZNAŃ

Tel. 2280 i 2289

Maszyny i narzędzia rolnicze
wszelkiego rodzaju
oraz części zapasowe

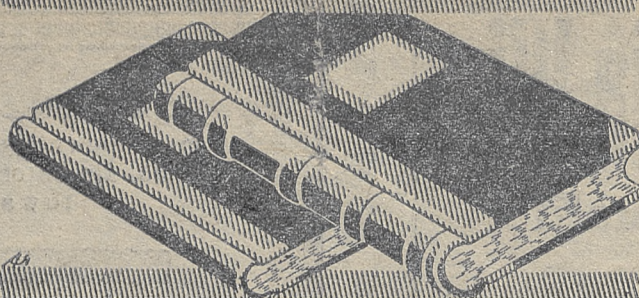
Generalne reprezentacje:

H. Cegielski Tow. Akc.: garnitury parowe do młócenia
Massey - Harris: maszyny żniwne, motory naftowe
Aktiebolaget Baltic: centryfugi do mleka

Prosimy zażądać oferty!

Prosimy zażądać oferty!

KSIEGI HANDLOWE

KRĘGLEWSKIEGO

Znaczek fabryczny

Znaczek fabryczny

Zjednoczone Zakłady Stolarskie

Poznań -- Wilda

ulica Wybickiego 13-14

**Fabryka okien, drzwi
i wszelkich robót budowlanych**

Architektura Wewnętrzna

Telefon 23-40

Telefon 23-40

Specjalność:

Urządzenia biurowe, składowe, bankowe

Konta bankowe:

Bank Gospodarstwa Krajowego w Poznaniu.

**PERFUMY
WODY KOŁOŃSKIE
MYDŁA**

**KALIA
JSTE**

PRZODUJĄ w POLSCE

**J. & S. Stempniewicz
WARSZAWA POZNAŃ RADOM**

Browary Huggera T. A.

Poznań, ul. Półwiejska 25. Telefon 3037 i 3047.

Słodownie i fabryka lodu

polecają swoje wyborowe piwa:

Kryształ jasne (pilzeńskie) — Specjał ciemne (monachijskie) — Porter

